NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII | Price 15c | Chicago, Ill. —Pirmadienis,— Monday, August 29, 1977 | Nr. 203

Library of Congress Cr. Photoduplication Division Washington, D. C. 20540

GAISRAS JAV MASKVOS AMBASADOJ

KINGININKAI IR VĖL SKELBIA EISENĄ Į MARQUETTE PARKĄ

Rev. Dunlap maršuos rugs. 3 d., maršuos su leidimu ar be leidimo

CHICAGA, Illinois. — Martin Luther Kink Jr. Koalicijos vadas Rev. Alexander I. Dunlap penktadienį po pietų Chicagos spaudos atstovams miesto centre pareiškė, kad jis rugs. 3 dieną ruošia eiseną į Murquette Parką, visai nekreipdamas dėmesio, ar jis gaus miesto valdybos leidimą ruošti eiseną, ar jo negaus. Jis yra įsitikinęs, kad kiekvienas Amerikos pilietis gali eiti gatvėmis ir šaligatviais, ir susirinkt ten, kur jam gerausiai patinka.

Praeitą ketvirtadienį Rev. Dunlap, jo valdybos nariai ir advokatai buvo pakviesti į teisėjo Raymond K. Berg teismo salę, kur jiems buvo aiškiai pasakyta, kad be leidimo jie neturi teisės ruošti jokios eisenos į bet kurią Pietų ir Vakarų Chicagos rasinės įtampos apylinkę.

Įpareigojo advokatą gauti leidimą

Koalicijos pirmininkas pareiškė, kad jie įpareigojo adv. David Goldbergerį išsiderėti leidimą maršuoti į Marquette Parką rugsėjo 3 ar 17 dienomis. Praeitų metų birželio 23 dieną ta pati kingininkų grupė buvo suruošusi eiseną į Marquette Parką, kurios metu kilo nesusipratimų tarp maršuotojų ir vietos gyventojų. Vaikėzai paleido kelis akmenis į eiseną, o jaunimas apvertė kelis juodžiu vairuotus automobilius.

Policija bandė apsaugoti maršuojančius, bet nepajėgė. Tada buvo sužeisti 24 žmonės, o policija suėmė 27.

Kingininkai teismuose pralaimėjo

Suimti ir nukentėjusieji kingininkai traukė teisman miestą ir policiją už nepajėgumą apginti maršuojančius nuo alaus butelių ir plytgalių. Teisėjas jų advokatų skundą ir reikalavimus atmetė. Jis pareiškė, kad vietos gyventojai turi tokią pačią teisę būti Marquette Parke, kokią turi ir maršuotojai. Be to, Pietvakarių Chicagoje nuotaikos yra įtemptos tarp vietos gyventojų ir maršuojančių juodžių. Policija stengėsi apginti maršuojančius, bet ji turėjo daboti, kad nepažeistų ir vietos gyventojų teisių.

Kingininkų eisenos metu didokas policininkų skaičius gerokai nukentėjo. Rev. Dunlap pareiškė, kad jis nori duoti juodžio vardą Lake Shore Drive keliui. Gatvių vardus keičia miesto valdybos sudaryta komisija, bet jis vis vien yra pasiryžęs maršuoti į Marquette Parką.

— Agrikultūros Departamentas apskaičiavo, kad praeitais metais buvo sumokėta 18 milijonų dolerių už maistą tiems, kurie privalėjo tą maistą patys nusipirkti. Sukčiavimas maisto kortelėmis prasidėjo prieš keturis metus.

— Quebeco provincijoj 5 milijonai gyventojų kalba prancūziškai, o vienas milijonas nebekalba. Dabar kalbos nemokantieji bus priversti eiti į mokyklas ir pramokti prancūziškai.

TRUMPAI IŠ VISUR

★

Gali prailginti karo stovį

MANILA, Filipinai. — Prezidentas Ferdinand E. Marcos, piktai reaguodamas į pikčiausią šiemet prieš jo valdžią suruoštą smurtingą demonstraciją, penktadienį pagrasino pailginti Filipinuose karo stovį, jei disidentai vėl pradės seriją naujų demonstracijų gatvėse. Jis pakartojo savo pasiryžimą baigti autoritarinį režimą, tačiau galįs būti "su skaudančia širdimi priverstas "panaudoti jėgą ir smurtą nelegalei jėgai ir smurtui prieš valstybę sudrausti.

Ketvirtadienį policija vartojo lazdas ir vandens kanuoles iš blaškyti kelių šimtų protestuojančių demonstranciją Manilo je. Protestantai į policininkus ir karininkus svaidė akmenis ir bonkas. Tuzinai demonstravusių ir policijos sužeista. Protesto eiseną organizavo studentai prieš mokesčio už mokslą pakelimą ir prieš žmogaus teisių pažeidimus.

Pasaulio teisininkai reikalauja nusiginkluoti

MANILA, Filipinai. — Čia vykstanti Pasaulinė Teisės Konferencija atsišaukė į didžiąsias valstybes kad sunaikintų savo atominius ginklus ir pasmerkė Jungtinėse Valstybėse ir Sovietų Sąjungoje išvystomus naujos rūšies plaukiojančius sviedinius (cruise missiles). Penkių dienų konferencijoje dalyvavę 4,000 jūristų savo baigiamoje sesijoje penktadienį priėmė 46 rezoliucijas ir atsišaukimą steigti tarptautinį kriminalinį teismą teroristams ir lėktuvų grobikams.

Paskelbė P. Afrikai boikotą

LAGOS, Nigerija. — Jungtinių Tautų konferencija aparteido klausimu baigėsi visų, 60 šalių delegatams penktadienį priėmus atsišaukimą "nutraukti visokį karinį, ekonominį ir atominį bendradarbiavimą" su Pietų Afrika. Stebėtojų nuomone, 34 punktų deklarasija, kuri visų 1,000 delegatų, penkių dienų konferencijoje buvo priimta, reikalavimus stato ne tiek griežtus, kiek daugelis delegatų pageidavo.

ORAS

Debesuotas, drėgnas

Saulė teka 6:11, leidžiasi 7:33

Penktadienio naktį Maskvoje kilo gaisras 8-tame Amrikos ambasados aukšte. Ten buvo Amerikos karo attache įstaiga ir dokumentai. Maskvos vaizdas nakties metu. Amerikos ambasada yra Čaikovskio bulvare. Ji statyta prieš 27 metus.

SEKRETORIUS C. VANCE INFORMUOJA PREZIDENTĄ CARTERĮ

Sekretoriaus pavaduotojas buvo Formozoje ir išskrido informuoti Korėjos vyriausybę

TOKIJO, Japonija. — Sekretorius Cyrus R. Vance, planavęs skristi į Formozą ir informuoti Taiwano vyriausybę apie padarytus susitarimus ir vykusius pasitarimus Pekine, pakeitė savo planus ir išskrido tiesiai į Japoniją.

Formozon jis pasiuntė Richard C. Hollbrooke. Sekretoriaus pavaduotojas visą laiką buvo Pekine ir dalyvavo pasitarimuose. Jis yra gerai informuotas apie Pekine vykusius pasitarimus su Kinijos valdovais.

Iš Formozos Hollbrooke išskrido į Pietų Korėją, kur jis pasikalbės su dabartiniu Korėjos prezidentu ir užsienio reikalų ministeriu ir pasikeis nuomonėmis su Korėjoje esančia JAV karo vadovybe. Vėliau pavaduotojas Holobrooke grįš į Washingtoną.

Sekretorius informavo japonus

Valstybės sekretorius nuskrido į Tokijo, kur jį pasitiko japonų užsienio reikalų ministeris ir pats Japonijos premjeras Takao Fukuda. Sekretorius informavo japonus apie vykusius pasitarimus su naujais Kinijos valdovais ir apie tolimesnį bendradarbiavimą.

Sekretorius pranešė, kad Formozos klausimas tebestovi, kaip stovėjo iki šio meto. JAV yra pasiryžusios pildyti savo pasižadėjimus Taiwanui, o dabartinė Kinijos vyriausybė nesirengia imtis priemonių prieš Formozos vyriausybę. Japonijos premjeras Fukuda labai patenkintas sekretoriaus Vance atvykimu ir informacijoms.

Vance pareiškė, kad jis, atskridęs Japonijon, jaučiasi kaip namie. Ši pataba japonams labai patiko. Šeštadienio rytą sekretorius išskrido iš Tokijo. Jis vyksta tiesiai į Washingtoną, kad galėtų informuoti prezidentą Carterį apie pasitarimus Pekine ir Japonijoje.

Pirmieji europiečiai skridimui į erdves

BONA, Vakarų Vokietija. — Vokiečių spauda praneša, kad penki vokiečiai-keturi fizikai ir vienas inžinierius — jau paskirti kandidatais į astronautus, ateinančių 1978 m. liepos mėn. Europoje statytu erdvelaivių, vadinamu Space Lab (Erdvių Laboratorija) skristi į erdves, žinoma, amerikiečiams vadovaujant. Į Visatos Erdvių Organizaciją įeiną 10 Europos valstybių (ESA), kurių kiekviena turi teisę atrinkti iš savo piliečių po 5 kandidatus ir po 3 atsarginius jaunus gabius asmenis, tai dar nežinia, kurių šalių ir po kiek kandidatų turėsią laimės sekti astronautų Glenn ir Gagarino pėdomis kaip erdvių keleiviai. Erdvių Laboratorija kaštuosianti 1.2 milijardo įbilijono) markių ir tos sumos 53.3 nuošimčius įmokėjusi Federalinė Vokiečių Respublika.

Reigalinga skubi pagalba

Labai reikalinga skubi pagalba Lietuvoje areštuotiems Antanui Terleckiui ir Viktorui Petkui, o Maskvoje suimtam Feliks Serebrovui. Laiškus ir telegramas reikia siųsti Belgrado konferencijos nariui, senatoriui Robert Dole, Illinois senatoriams Charles H. Percy ir Adlai Stevensonui, kongreso atstovui Edward Derwinskiui ir Valstybės sekretoriui Cyrus R. Vance.

Amerikos Lietuvių Tarybos raštinėje esančioje 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, galima gauti telegramų ir laiškų pavyzdžius.

Amerikos Lietuvių Taryba

Chicagos tarnautojai grįžta iš užmiesčių

Pagrasinus "sankcijomis" tuos miesto tarnautojus, kurie mieste turėdami pastovius darbus ir tarnybas gyvena priemiesčiuose arba užmiesčiuose, šimtai tokių pradėjo grįžti ir keisti savo namų adresus ir telefonų numerius. Patikrinti, kiek iš 42,500 Chicagos miesto darbo jėgos laužo mero Daley 1976 m. gegužės 4 dienos potvarkį, gyvendami dviem adresais būtų išlaidinga ir perilgai truktų, bet miesto Personalo departamentas imasi pavienių priemonių. Naujausiai trys asmenys—Gairų departamento kapitonas, Aviacijos dep-to dažytojas ir miesto medžių genėtojas ir apie 20 kitų pakaltinti miesto potvarkio laužymu. Du iš jų verčiau atsisakė savo tarnybų, nesutikdami keltis į miestą.

Tito už Korėjos "susivienijimą"

TOKIO. — Šiaurės Korėjos prezidentas Kim Il-sung ir Jugoslavijos prezidentas Tito pasisakė dėl Karėjos susivienijimo "be svetimųjų įsikišimo". Šiaurės Korėjos žinių agentūros pranešimu, bankete pasakytoje kalboje Kim pareiškęs, kad Korėjos suvienijimo būtų galima pasiekti tik visoms svetimoms kariuomenėms pasitraukus ir visokį svetimųjų kišimąsi pašalinus.

Tito pasakęs, kad bešališkos valstybės, "be abejo, padės Korėjos gyventojams susirasti kelius... susivienyti... taikingai... ir be svetimųjų įsikišimo".

— Prezidentas Carter pranešė Amerikos karo vadams ir europiečių vyriausybėms, kad JAV rengiasi išleisti stambesnes sumas Europos gynybai.

— Nei sovietų šnipai, nei armijos generolas nepriėjo prie Amerikos slaptų dokumentų Maskvos ambasados gaisro metu.

— Baltų šeimų auklėti juodukai rodo daugiau gabumų mokykloje, negu tėvų auklėjami.

30 UGNIAGESIŲ MAŠINŲ ATVYKO GAISRO GESINTI

Sovietų agentai gali pavogti mašinas žinioms siųsti, veikiančius šifrus

MASKVA, Rusija. — Penktadienio naktį Maskvos Amerikos ambasadoje dėl nežinomos priežasties kilo didelis gaisras, kurį bandė užgesinti iškviesti specialūs Maskvos ugniagesiai, policija ir saugumiečiai, vadovaujami sovietų generolų. Prie ambasados rūmų privažiavo didokas būrys saugumiečių, kurie bandė kontroliuoti trafiką į ambasadą ir pavojaus vietą.

Gaisras kilo aštuntame ambasados aukšte, kur veikė Amerikos karo atstovybė. Ten buvo įvairūs pranešimai apie sovietų karo jėgas ir mašinos toms žinioms perduoti į Ameriką ir kitus kraštus. Niekas nežinojo, kas galėjo sukelti gaisrą. Tuo tarpu niekas tiksliai nežino, kodėl toks smarkus gaisras galėjo kilti karo skyriuose. Dideli ugnies liežuviai pradėjo veržtis iš 8-to aukšto langų ir liepsnose paskandino devintą ir dešimtą aukštus.

Amerikos marinai saugo ne tik pačią ambasadą, bet ir ambasados kariškąjį skyrių. Sovietų kariuomenės generolas, vadovaujas gaisro gesinimui, buvo ilėkęs į ambasadą ir tuojau įsakė marinams apleisti deganti namą. Sovietų vadas norėjo, kad amerikiečiai tuojau apleistų savo pozicijas ir išeitų. Kiti galėjo ir paklausyti panašaus įsakymo, bet Amerikos marinai, saugojantieji ambasadoje esantį kariškos informacijos skyrių, atsisakė klausyti įsakymo ir išeiti. Jiems buvo žinoma panaši galimybė, kai sovietų saugumiečiai, įsiveržę į vidų, gali pasinaudoti proga ir išvogti ne tik pačias naujausias mašinas žinioms perduoti, bet ir dokumentus. Marinai, nebijantieji sovietų generolų, atsisakė jų klausyti ir uždraudė jiems į minėtus kambarius įžengti.

Ambasados tarnautojų dauguma buvo išvykusi į namus. Ambasadoje buvo likę tiktai sargai ir būtiną darbą atlikti turėjusieji tarnautojai. Pats ambasadorius Toon buvo išvykęs į kitos valstybės diplomatinį priėmimą. Patyręs apie nelaimę, jis tuojau atskubėjo prie ambasados rūmų. Kartu su kitais žmonėmis iš šaligatvio jis stebėjo iš kelių kambarių kylančias liepsnas.

Ambsados viduje esantieji sargai teturėjo deguonio tiktai trumpam laikui. Paaiškėjo, kad ambasada neturėjo deguonio ilgesniam laikui. Britų ambasada noriai paskolino Amerikos marinams maskes su reikalinga deguonies atsarga, kad galėtų neįleisti sovietų šnipų į karo atstovo įstaigą. Marinams buvo įsakyta neprileisti rusų prie pačių naujausių elektroninių priemonių, kuriomis amerikiečiai greitu būdu perduoda žinias į Washingtoną ir kitas pasaulio vietas.

Iš aštunto aukšto, gaisras praplito į devintą ir dešimtą aukštus. Amerikiečiai ir sovietų gaisrininkai pajėgė sustabdyti gaisro plitimą žemyn. Stogas buvo vandeniu apipiltas, bet iš apačios kylanti ugnis jį padegė. Jis užsiliepsnojo ir įvirto į dešimtą ir devintą aukštus.

Ambasados šonuose gyveno 80 amerikiečių, dirbančių ambasadoje. Ponas Toon pareiškė, kad visi buvo saugiai išvesti. Viduje esantiems marinams vadovavo karininkas, sugebėjęs apsaugoti svarbius dokumentus.

Arabai šaukia arabus į "šventąjį karą"

NIKOSIA. — Arabų valstybės ir jų islamiškos organizacijos pakartotinai atsišaukė į tikinčiuosius, šaukdamos į "šventąjį karą" (Džihad) Jeruzalei iš Sionistų okupacijos išvaduoti. Priežastis tiek skaitlingiems atsišaukimams buvo 8 metų sukaktis nuo muslimų (musulmonų) Al-Aksa mečetės Jeruzalėje sudeginimo, įvykusio po 1967 metų karo, kurio rezultate Jeruzalė ir ši muslimų maldų vieta pasiliko Izraelio valdžioje. Po Mekos ir Medinos, Al-Aksa yra trečioji mahobetonų labiausiai garbinama šventovė.

Al-Aksos sudeginimo 1969 metais kaltę arabai suvertė Izraeliui, kurs, žinoma, kaltinimą atmetė, paskelbdamas kad mečetę padegęs kažkoks jaunas australietis, kuris Izraelio teisme buvo pripažintas nepilno pro to ir psichiatrinėje uždarytas, rašo Hamburgo "Die Welt".

Viename straipsnyje Saudi Arabijos laikraštis "Al Madina" šaukia visas arabų šalis į bendrą kovą Al-Aksa mečetei atgauti. Daugelyje arabų valstybėse per radijo siųstuvus perskaityti spauos atsišaukimai, kuriuose reikalaujama akcijos-diplomatiškos arba net militariškos Rytinę Jeruzalę vėl arabų įtakai grąžinti.

Kaip Viduramžiuose

CAIRO, Egiptas. — Vienas Egipto laikraštis penktadienį pranešė, kad Jemene areštuotas Etiopijos žvalgybos viršininkas po nepasisekusios misijos nužudyti vieną pabėgėlį. Pasak tą laikraštį, Etiopijos žvalgybos direktoriui buvo pavesta nužudyti buvusį Etiopijos diplomatą, kuris Jemene paprašė politinio pabėgėlio teisių. "Mainais", Etiopijoje areštuotas Adis Ababoje gyvennančių jemeniečių bendruomenės pirmininkas. Po to, Jemenas atšaukė iš Etiopijos savo ambasadorių.

— Indijos vyriausybė įsakė Coca cola bendrovei išsikraustyti iš Indijos. ietoVj "Coca" Indijos vyrinausybė gamina "77". Tai simboliuzuoja metus, kuriais "Coca" bendrovė išvyta iš Indijos.

ALGIRDAS GUSTAITIS

PAULIAUS GALAUNĖS DAILĖS IR KULTŪROS BARUOSE

Didelės vertės straipsniu rinkinio knyga

(Tęsinys)

Užsienyje lietuvių dailininkų yra ne tiktai daug. Tiksliau pasakius jų pridygo, kaip grybų po lietaus. Na, ir grybiniai gry bavoji! Na, ir įsivaizdina atlie ką didelius nuopelnus lietuvių tautos menui. Tik pasiklausykime jų kalbų, tik pasiskaitykime jų straipsnių, tik paskaitykime tūlos lietuvių spaudos garbinimus visokios rūšies meno, išsky rus tautiniais-patriotiniais mo tyvais lietuvių meną. O sutarp tautinėje lietuviai dailininkai ir dailininkės, susigūžę grupėmis, rėksniškai maišo spalvotus žo džius, įrodinėdami, kad nesvar bu lietuviškumas, svarbu nauju mo supratimas, kitaip būsime sustingę, nesugebėsime eiti su pasauline meno pažanga.

Tūli lietuviai dailininkai rei kalauja didesnių premijų ir jiems priimtinų komisijų pat riotiniam lietuvių paveikslų kon kursui, kaip neseniai fiasco už sibaigęs. Toks lietuviškai kal bančių dailininkų elgesys prašo si botago. Jie savo nulietuvėji mą galėtų atpirkti lietuviškomis temomis sukurdami, ir ne už tūkstantines, paklotas New Yor ke, ar Sydnejuj, o grynai iš įsi tikinimo, be materializmo.

XIX a. lietuvių tautą pražūtin vedė daugelis dvasininkų, XX a. tirštame tarptautiniame saute paskendo daugelis lietuvių dai lininkų. Ar įmanoma ištraukti ištraukimo nenorinčius?

Iš Lietuvos knygynų ir archyvų istorijos

Keliasdešimt puslapių paskir ta Lietuvoje buvusių bibliotekų, knygynų, archyvų, muziejų rei kalui, pradždamas nuo Nesvy žiaus Nors Nesvyžius dabar nė įeina į Lietuvos teritoriją, bet jame buvę meno turtai tiek su siję su Lietuva, jog juos mini pirmoje eilėje. Pusl. 182-195 su rašyta pagrindiniai svetimųjų padaryti Nesvyžiaus ir kt. muziejų naikinimai, kultūros turtų išvogimai, apiplėšimai, dažnai nurodant, į kur ir kieno jie bu vo išgabenti. Perspausdinta iš "Švietimo Darbo" 1920 m., nr. 10 Mūsų istorija, archyvais besirū pinantiems brangūs duomenys. Kada gi Lietuva atgaus iš jos svetimųjų išvogtus kultūrinius turtus, istorinius dokumentus, muziejines brangenybes?

Tragiškiausia, kad po svetimųjų išplėšimų, vėliau, jau nepriklausomos Lietuvos laikais netrukdyta iš dvarų išvežti me nines vertybes. Be kitko taria: "Kalta čia ir mūsų visuomenė, o ypač spauda". (216 p.).

Mūsų spauda kartais nesirū pina gilesnės minties lietuviška kultūra; dažnai pigiai apgauna ma iškilusių ar tituluotų. Ne ge riau buvo ir seniau:

"Pasirašėme su Rusija taikos sutartį. Pagal tą sutartį Rusija turėjo grąžinti mums meno bei kultūros turtus. Iki šiol nieko negrąžino. Dėl ko? Kiek mums teko girdėti, tik dėl to, kad mes jų nespyrėme. Netgi nemalonė jome pasiųsti savo atstovo į miš rias komisijas šiems turtams iš skirti iš Rusijos bei kultūros tur tų rinkinių. Tai faktai, ne tušti žodžiai. Rusijos valdžia, griež tai spiriama lenkų, mūsų kultū ros turtus pradėjo perdavinėti Lenkijai. Ką gi mes — protes tavome? Ne! Mes apie tai nežį nome ir žinoti nenorime. Kai kas net labai nosį suka, kai pri menami šie įvykiai. Rodos, ir ateityje nemanome tuo atžvil giu būti kitokie. Susirenka kul tūros kongresas. Taria savo žo dį apie visas mūsų gyvenimo sri tis, tik nė pusės zodelio apie mū sų kultūros turtus, be kurių mū sų kultūrinis pėtojimasis be veik neįmanomas. Be jų nepa žinsime savo istorijos, teisės (Lietuvos metrika). Neturime nė vienos didesnės bibliotekos (buv. Vilniaus universiteto bib lioteka yra Petrapilyje iš 33.000 vienetų) (210, 211 psl.).

Sutinkant, kad tada buvo taip baisiai, liurbiškai tas reikalas apleistas (straipsnis atspaus dintas "Lietuvyje" 1926 m. rug sėjo mėn. 10 d. norėtųsi pa klausti: Ar dabar, kada į reikalą ir tragediją galima pažiūrėti pa simokius, ar okup. Lietuvos vy rnausybė, jos įgaliotiniai prašė, reikalavo tokius lietuvių meno turtus sugrąžinti?

Tinka kiekvienam lietuvių tautos menu besirūpinančiam

P. Galaunės straipsnių rinki nys "Dailės ir kultūros baruose" yra plačios skalės, skirtingų te mų knyga. Dėl kai kurių straips niuose iškeltų minčių galima ginčytis ar nesutikti. Bet kritiš kai žiūrint kiekviename veikale rasime priekabių.

Joje skaitome apie M. Dobu žinskį, apie Mažvydo knygų me niškąją pusę, apie rancūzų grafiką, apie lietuvių kryžius, mū sų liaudies tapybą, priejuosčių parodą. Šiltai įvertina dail. arch. Vl. Dubeneckį. Daug vietos M. K. Čiurlioniui. Labai kritikuo jama Lietuvos bažnytinio meno paroda. Pagiriama Šiaulių "Aus ros" muziejus, jo organizatoriai Bugailiškis, Liutikas. Oro mu ziejų tema, Kauno Muziejaus is torija ir daug kitko.

Kiekvienas dailininkas, istori kas, humanitaras, rašytojas, žur nalistas tą prof. P. Galaunės kny gą turėtų perskaityti. Joje daug, vertingų žinių. Ja visad bus nau dojamasi.

Iš paskelbtos P. Galaunės raš tų bibliografijos matyti, jo pa rašyta kur kas daugiau, nei šio je knygoje paskelbta. Linkėti na, kad su laiku visi jo straips niai, raštai bus ištisai paskelbti, taip pat ir jo, kaip dailininko, kūryba.

P. Galaunei tolygaus lietuvių meno istoriko nesimato dabarti nėje okupuotoje Lietuvoje, juo labiau užsienio lietuviuose.

Paulius Galaunė Dailės ir kul tūros baruose. Straipsnių rinki nys. Vilnius, 1970. Išleido "Va ga". Knygos pradžioje autoriaus nuotrauka. 313 psl. Kietais, drobėje įrištais, viršeliais. Kaina 1 rb. 53 kp. Tiražas 4.000 egz. Spausdinta Kaune.

ALEKSANDRA NAVICKAITĖ-BODNER Veranda (aliejus)

Smarkiai keliamos automobilių apdraudos

Infliacijos nesuvaldomas žir gas vis pasispardydamas toliau skrieja ir savo kanopomis smar kiai ardo mūsų ekonominę sis temą. Automobilių apdraudos bendrovės tvirtina, kad žmogaus gydymo ir automobilio taisymo išlaidos žymiai sparčiau kyla, negu infliacija reiškiasi kitose gyvenimo srityse.

Pav. esu saugaus vairuotojo kategorijoje ir gaunu 40% nuo laidą normalios apdraudimo mo kesčio ratos. Už praeitą metų ketvirtį mokėjau $81,38 dabar gavau pranešimą, kad jau reikės mokėti už metų ketvirtį $103,16. Prileidžiu, kad viskas brangsta, bet vistiek tokiais dideliais šuo liais kelti apdraudos mokesčius už automobilius, namus ir gydy mo išlaidas yra neleistina.

Čia turėtų susirūpinti federa linė valdžia, nes perdaug dide liu tempu jie didina infliaciją.

J. J-tis.

ALDERMANŲ ŽYGIAI ALGOMS PASIKELTI

CHICAGO. — Penki Miesto Tarybos nariai paskatino merą Bilandiką pagalvoti nuo 1979 metų atidėti kasmet po ekstra milijoną dolerių aldermanų al goms ir jų ofisų išlaikymo išlai doms padidinti.

Tie penki yra ald. Terry Ga binski (32 ward). Jeremiah Joyce (19), William Lipinski (23), Richard Mell (33) ir Chris topher Cohen (46). Prie jų pri sidėjo kiti penki aldermanai: Clifford Kelley (20), Frank Stemberk (22), David Rhodes (24), Solomon Gutstein (40) ir Timothy Evans (4 ward). Bet keturi skaitomi įtakingiausi al dermanai — Edward R. Wrdo liak (10), Edward M. Burka (14), Vito Marzullo (25) ir Wil son Frost (34) su ta dešimtimi nesidėjo.

Algas aldermanams pakelti siūlo iš $17,500 iki mažiausiai $25,000 metams ir dabar gauna mas po $8,000 sumas išlaidų sąs kaitoms padidinti bent $2,000.

Negana to, aldermanai atnau jino senai vilkinamą pasiūlymą kiekvienam aldermanui pri skirti po legislatyvį asistentą su atlyginimu apie $11,000 kiekvie nam.

Kiekvienas aldermanas turi se kretorę su $12,000 meine alga.

Balys Pupalaigis

KARAS IR JO PASEKMĖS

(Tęsinys)

Pavasari, balandžio, gegužės mėnesiuos, kalėjimo gy dytojas visų politinių kalinių tikrino sveikatą. Kuriam tikslui — kaliniai nežinojo, tik vėliau patirta — sužinoti ar tinka fiziniam darbui. Emphyzemą turintieji pripa žinti tinkamais dirbti.

Tuo metu Pabaltijo kraštams karo tribunolas ir Ypa tingas NKGB posėdis jau pradėjo politinius kalinius bausti. Karo tribunolas dažniausia bausdavo mirtimi, o NKGB posėdis priverčiamųjų darbų stovykla, sprendi mais už akių.

Po truputį kalėjimuose kalinių skaičius mažėjo. Ka liniai žinojo, jei kuriam kaliniui liepia pasiimti visus daiktus ir iš kameros išeiti — jis jau nubaustas.

Kokių profesijų buvo politiniai kaliniai, pavyzdžiu galima paimti vieną bendrą kamerą. Joje sėdėjo: polic. vachmistras, notaras, vidurinės mokyklos direktorius, 2 mokytojai, polic. valdininkas, pašto viršininkas, polic. va das, policininkas, studentas, abiturientas, gimnazistas, mokynis, ūkininkas, malūnininkas, seniūnas ir du dar bininkai, viso 19. Tiek jų buvo 1941. VI. 22, anksčiau toje kameroje buvo 32. Kiti jau buvo nubausti ir išsiųsti baus mei vykdyti.

Visų kalinių nuotaika buvo prislėgta. Visi žinojo, kad neužtarnautos bausmės visi susilauks. Karininkų ir polic. valdininkų bylas sprendė Karo tribunolas, todėl tikėtasi tik mirties bausmės; kitų bylas sprendė Ypatingasis NKGB posėdis — tikėtasi priverčiamųjų darbų stovyklą pamatyti. Kaliniai pasidarė nervuoti, zirzlūs, labai greit užpykdavo, net susimušdavo.

Visi tikėjo kilsiant Vokietijos-SSSR karui, todėl ka liniai ir miegodami apie tai galvojo, nes tik šis įvykis ga lįs atidaryti jiems duris į laisvę. Birželio 19 d. po pusry čių vienas kalinys vaikščiodamas su kitais kaliniais ap link stalą, savo patikimiems draugams padeklamavo nak tį sukurtą eilėraštį "Tėvynės žadinimas". Jis buvo toks:

Kelkis, Tėvynė, šalelė mūsų,
Nes aušra švinta nuo senų Prūsų!
Trimitų garsas net čia girdėti,
Pamatai tvirti jau tau padėti!

Rausvi vampyrai iš krašto bėga,
Ką tik pačiumpa, — tuoj ir suėda,
Degina ūkius, naikina sodus,
Tuština mūsų visus aruodus!

Imkime ginklus, muškime priešus,
Greičiau išvykime biauriuosius niekšus!
Numeškime pančius!... Gana raudoti!...
Pradėkim linksmi himną giedoti!

Iš ne vieno lūpų išsprūdo žodžiai: "Tai kad taip bū tų. Juk mūsų vienintelė viltis".

Kas dėjosi laisvėje, kaliniai nežinojo. Pasimatymai su laisvėje gyvenančiais, gauti laiškus ar laikraščius buvo uždrausta. Vienintėlis žinioms gauti šaltinis buvo iš naujai suimtųjų.

Sovietai Lietuvai įvedė Maskvos laiką. Šis laikas Lietuvai visai netiko. Vasarą buvo labai keista, neįpras ta, kad 10 val. dar saulė nenusileidusi. Kaliniai guldavo dar gerokai saulei šviečiant.

Birželio 21 d. kaliniai buvo suguldyti, kaip ir visada, 10 valandą. Birželio 22 d., sekmadienį, gal jau po pirmos valandos nakti, pradėjus aušti, keli garsūs arti kalėjimo sprogimai kalinius pažadino. Girdėjosi lėktuvų užmas. Buvo galvojama, kad vyksta manevrai. Keltis ir kalbė tis dar negalima buvo. Atėjus kėlimosi laikui (6 val.), prižiūrėtojas, kaip ir visada, prądaręs kameros duris pa sakė "kelia", vadinasi, reikia keltis. Atsikėlus, gyven imas vyko įprasta rutina. Sargybos nebuvo sustiprintos, tai reiškė, jog nieko ypatingo. Kaliniai būdami išvietėje matė skraidant lėktuvus.

Po pusryčių, pro lango plyšį, kuris buvo į Marijam polės miesto pusę, kaliniai pamatė didelį dūmų debesį. Kad vyksta karas, niekas netikėjo — galvojo, kad vyks ta manevrai, o dūmai gali būti už Marijampolės Kumelio nių kaimo laukuose įrengtame sovietų aerodrome, ko nors vaizdavimui.

Visą dieną girdėjosi lėktuvų ūžimas, šaudymas ir sproginėjimai. Atėjus pietų metui, kaliniai gavo maistą, prižiūrėtojai buvo ramūs. Apie 5 (17) val. į lėktuvus pra dėjo šaudyti iš kalėlimo bokštelių sargybiniai kareiviai. Na, kaliniai galvojo, greičiausia manevrų proga sargybi niai gavo degtinės, tai išsigėrę demonstruoja savo džiaug smą.

Kai 6 (18) val. atėjo prižiūrėtojas leisti kalinius į iš vietę, jis buvo civiliai apsirengęs; išvietėje pro langą į ly šį matėsi skraidantieji lėktuvai ne sovietinio tipo.

(Bus daugiau)

Liberation's woman.

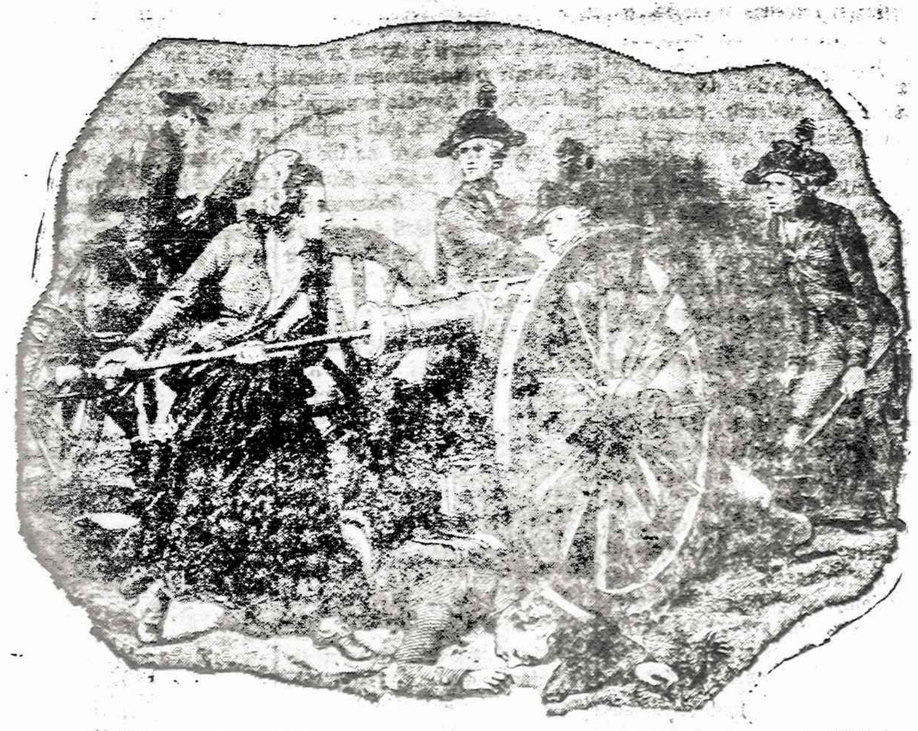

Molly Pitcher loved her husband.
So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side.
Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet.
Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine.
Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds.
When you join the Payroll Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds. Regularly. Automatically.
That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too.
So buy United States Savings Bonds.
Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

Take stock in America.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Ad A public service of this publication and The Advertising Council.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5¼% a year
SAVINGS ACCOUNT
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7¾%

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: VIrginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

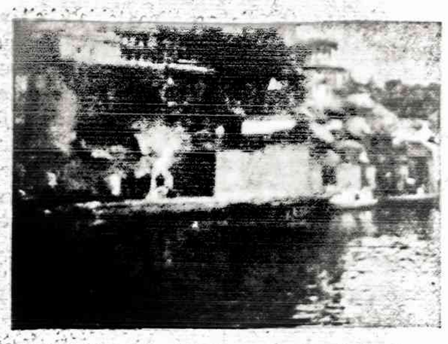

1955 metais Dan Kuraitis buvo nuvykęs į Manilą, aprašė kraštą ir gyventojus. Paveiksle matome vyriausybės namus, esančius Manilos centre.

DAN KURAIČIO KELIONIŲ ĮSPŪDŽIAI

(Tęsinys)

Kaip minėjau, mano pažįstami ypač ragino susidomėti Jasnaja Poliana, apžiūrėti ten įsteigtą muziejų, dvorą ir namą, kur gyveno ir dirbo Tolstojus. Jie pasakojo, jog Tolstojus, pro testuodamas prieš caristinę priespaudą, parašė "Negaliu tylėti". Nors tai buvo aiškus pasmerkimas priespaudos, bet caro valdžia nedrįso jo liesti. Bet jeigu būtų gyvenęs bolševikų laikais (ypač Stalino gadynėje), tai vargu su juo būtų buvę taip švelniai apsieita, kaip caro laikais. Štai net dabar, vadinamojo priespaudos atoslūgio metu, žiūrėkite, kaip yra ujamas Nobelio dovaną laimėjęs rašytojas Pasternakas.

Nors pas mane ir buvo pasiryžimas kiek galima daugiau patirti apie Jasnają Polianą, pamatyti muziejų ir susipažinti su aplinka, kurioje gyveno Tolstojus, bet tai padaryti nepavyko. O nepavyko dėl to, kad su manim (ir ne tik su manim, bet ir su visais kitais bendrakeleiviais) atsitiko taip, kaip su pasakoje vaizduojamu asmeniu, kuris sako, jog "ir aš tame baliuje buvau, per barzdą midus varvėjo, tik į burną nepateko".

Taip, "į burną nepateko", nes iš viso neturėjome progos Jasnos Polianos apžiūrėti. Privežė prie vartų, paaiškino, kad tai Jasnaja Poliana, ir baigta. Tuo ir turėjome pasitenkinti.

Šiaip apie Tulą nieko daug negaliu pasakyti. Kiek teko patirti, ten 1712 m. Petras Didysis įsteigė ginklų fabriką, kuris per ilgą laiką buvo garsus visoje Rusijoje. Dabartiniu laiku ginklų fabrikai yra įsteigti kituose miestuose, bet Tulos fabrikas visdėlto tebėra garsus savo nepaprastai geros rūšies revolveriais, kuriuos išrado Mar golinas. Tula taip pat aprūpina Rusiją virtuvais (samovarais).

Tuloje tik stabtelėjome ir vėl traukėme toliau. Tie patys vaizdai: laukai ir laukai, pašiūrės ir bakūžės. Žiūriu į žemėlapį, kur visos vietovės angliškai užrašytos. Tarp Tulos ir Kursko dar turėtų būti du miestukai. Važiuojame ir važiuojame, bet niekur tų miestukų nėra. Kita keistenybė: žemėlapyje pažymė tos net tos vietos, kur turėtų būti viešbučiai, restoranai (atžymėti kavos puodukais), bet jų niekur nesimato. Ir iki pat Kursko, kurį pasiekėme apie vienuoliką valandą vakaro (nuo Maskvos iki Kursko 520 kilometrų). Kol sunešėme lagaminus ir susitvarkėme viešbučio kambariuose, tai atėjo ir dvylikta valanda. Tai toks laikas, kada nepatogu ir nelabai sveika vakarienę valgyti. Bet nieko nepadarysi ir nieko čia "nepatsrošyti", — kelionėje tenka prie visko priprasti ir prie visko prisitaikyti.

Kai kurie keleiviai visdėlto per daug nesusigundė ir šilta vakariene, nors ir buvo gerokai išalkę, daugiausia vis šaltais sanvičiais maitinami. Jie turėjo pakankamai valios, kad galėtų atsispirti prieš pagundą daug valgyti, — pasitenkino jie arbatos puoduku ir tik truputį maisto paragavo. Ir jie gerai miegojo ir gerai pailsėjo.

Tuo tarpu "lakūnieji" neramiai naktį praleido ir jautėsi pavargę. Prisidėjo dar ir kitos bėdos. Viešbutis, kuriame sustojome, turėjo būti aprūpintas šiltu vandeniu, tualetu ir kitais patogumais. Tačiau nė šilto vandens nei kitų patogumų nebuvo. Ryto metą tad ir vėl prasidėjo nusiskundimai. Kadangi tų nepasitenkėlių buvo tik keli, ir jie visą laiką skundėsi, tai kiti, juos erzindami, ėmė pasakoti, kokie puikūs buvo jų kambariai: šauniai įrengti ir viskuo aprūpinti. Tikrovėj nieko panašaus nebuvo. Amerikos žurnalis tas tikrai teisybę sakė, nors turis tai yra skirstomi į tris klases, bet jie beveik vienodai aprūpinami: viešbučiai, kuriuose jiems tenka sustoti, paprastai neturi nei šilto vandens, nei muilo ir dažnai net tualeto.

Po pusryčių susitvarkėme, su sėdome į autobusą ir tęsėme savo kelionę. Pagal nustatytą tvarkraštį keliauti turėjome tik 200 kilometrų, — iki Charkovo. Tą Ukrainos miestą turėjome pasiekti apie vidurdienį. Mūsų vadas Weizel ėmė džiuginti, kad ten būsime pavaišinti išgarsėjusiais ukrainietiškais barščiais.

Charkove

Nors ir sakoma, kad žmogus gyvena ne vien tik duona (atseit, žmogui ne vien tik maistas turi rūpėti), bet kai esi mai tinamas sausais sanvičiais ir kažkokia gira, kurią sunku nuryti, tai labai jau išsiilgsti žmoniškesnio valgio. Nieko tad stebėtino, kad keleiviai nekantriai laukė tos valandos, kada pasiek sime Charkovą, kur galėsime šiltų barščių pavalgyti.

Pati kelionė nuo Kursko iki Charkovo buvo gana monotoniška ir paprasta: bakūžės, lygūs laukai, primityvus laukų apdirbimas. Per Antrąjį Pasaulinį karą Charkovas labai nukentėjo. Beveik pusė miesto buvo sunaikinta. Prie Charkovo sovietų nuostoliai buvo didesni, negu Amerika tų nuostolių turėjo per visą karą su Japonija!

Vieną įdomų dalyką pastebėjome bekeliaudami — tai ypatingus pastatus prie kelio. Tai buvo savotiški apskriti iš šviesių plytų išmūryti bokštai. Jie galėjo būti apie šešiasdešimt pėdų aukštumo. Viršuje padaryti lyg savotiški stebėjimo langai be stiklų. Ir tie bokštai matėsi kas kelios mylios. Jų tikslios paskirties nepavyko nustatyti. Tiesa , Boris aiškino, kad tie stulpai yra įrengti vandeniui. Vienok tas aiškinimas nelabai tebuvo įtikinantis. Atrodė, kad kažkas bandoma nuslėpti. Jau iš to fakto, kad Boris susimaišė, kai jam buvo prisiminta apie tuos stulpus, ir tik gerai pagalvojęs atsakė, buvo aišku, jog nenorima tiesos pasakyti. Tokiu būdu kiekvienas galėjo daryti savo išvadas ryšium su tų stulpų paskirtimi.

Apie vidurdienį pasiekėme Charkovą ir sustojome prie Inturistų viešbučio. Kai restorane susėdome prie stalų, tai pirmiausia mums atnešė ukrainietiškų barščių, kurie buvo raudoni lyg kraujas. Atnešė grietinės didelę lėkštę. Vadinasi, dėk jos į barščius, kiek tik patinka. Pas kui atnešė dvejopos mėsos, — galėjome tad vieną ar kitą pasirinkti. Maskvoje nieko panašaus nebuvo: ten buvo duodama vienos rūšies mėsa, — nori valgyk, nenori — nevalgyk. Pati nuotaika restorane irgi žymiai geresnė. Matėsi karininkai su žmonomis bei šiaip civiliai. Ant stalų buvo padėtos gėlės. Nesijautė to įtempimo, koks buvo Maskvoje. Mergaitės dėvėjo tautinius rūbus, o vyrai — išsiuvinėtus marškinius.

Ukraina menamai yra savarankiška respublika, kuri laisvu noru esanti susijungusi su Rusija. Ji užima 232,664 ketvirtainiškas mylias ir turi maždaug 40,000,000 gyventojų. Kaip žinoma, Ukraina labai priešinosi sukolchozinimui. Stalinas pavartojo pačias žiauriausias priemones, kad galėtų palaužti ukrainiečių pasipriešinimą. Faktiškai jis dirbtinio bado (atimdamas iš gyventojų maistą) pagalba suvarė ukrainiečius į Kolchozus, kurių dabar priskaitoma 15,000 su viršum.

M. ŠILEIKIS — Mabelė (Tapyba)

Traktorių stočių Ukrainoje esama 1,400. Sovietų armijoje kas penktas karys yra ukrainietis. Iš dalies Ukraina dar ir dabar tebėra Rusijos aruodas. Ukrainoje yra pagaminama 75% viso Rusijos cukraus, gaunama 60% geležies rūdos, 30% plieno ir 48% geležies. Ukrainoje yra vienas penktadalis visos sovietų imperijos dirbamos žemės.

Karo metu Ukraina buvo labai skaudžiai paliesta. Apie pusė jos gyvenamų namų daugiau ar mažiau nukentėjo: vieniu buvo visiškai sunaikinti, o kiti gerokai apgriauti. Skaudžiai nukentėjo ir anglies kasyklos.

Kadangi Charkove buvo numatyta pasilikti iki kitos dienos, tai po pietų išvažiavome miesto apžiūrėti. Palyginti, miestas gana didelis. Vienas pačių didžiausių Rusijos miestų, — priskaito beveik 900,-000 gyventojų. Važinėjo mus po miestą beveik tris valandas. Rodė įvairius paminklus (iš jų labai įspūdingas poeto Ševčenkos paminklas) bei pastatus. Bet juos matėme tik iš oro. Vadovas aiškino, jog Charkovas yra vienas pramoningiausių miestų, kur yra dideli fabrikai. Esą, jis aprūpinęs visą Rusiją kreida. Žinoma, būtų buvę labai įdomu tuos fabrikus pamatyti ne tik iš oro, bet ir iš vidaus: pamatyti, kaip tai viskas įrengta, kaip dirbama. Siūlyti tą, bet kreidos gamybos fabrikas tik nėra kokia militarinė paslaptis...

Charkovas, kaip aiškino vadovas, yra pagarsėjęs ir savo mokslo įstaigomis. Jo universitetas esąs vienas pačių geriausių (Ukrainoje iš viso turinti septyni universitetai).

Charkove turėjau progos ir vėl įsitikinti, kokios nesvietiškos yra kainos drabužiams. Už išsiuvinėtus ukrainietiškus marškinius, tikėsite ar ne, mokama 375 rubliai! Tai reiškia, jog Amerikos doleriais būtų reikėję sumokėti $37.50 (už dolerį turistams valdinės mainymo įstaigos mokjo 10 rublių; šiaip Rusijos piliečiai bankuose už dolerį gauna tik 4 rublius)! Kaip jau anksčiau minėjau, vidutiniškas Rusijos darbininko uždarbis per mėnesį yra maždaug 600 rublių. Vadinasi, per mėnesį jis neuždirba nė tiek, kad galėtų dvejus 'puošnesnius' marškinius nusipirkti.

(Bus daugiau)

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI ŠIAS NAUJAS KNYGAS:

1. Jurgio Jašinsko, JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, poeto ir šeimos paveikslai, 266 psl., minkšti viršeliai $8.00
2. Jurgio Jašinsko, MELAGINGAS MIKASĖS LAIŠKAS, 72 psl., minkšti viršeliai $1.50
3. A. Pakalniškio, METAI PRAEITYJE, PRISIMINIMAI, 296 psl., minkšti viršeliai $5.00
4. A. Pakalniškis, ŽEMAIČIAI, ETNOGRAFIJA. 166 psl., minkšti viršeliai $4.00

Persiuntimui paštu reikia pridėti 50 c. egzemplioriui.

Knygas galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį arba Money orderį tokiu antrašu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

NAUJIENŲ
RUDENS
PIKNIKAS

ĮVYKS SEKMADIENĮ,
Rugsėjo 11 d.
POLONIA GROVE
4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)
Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką
Pradžia 12 val.

SODYBŲ PIEVELĖS

Nieko nėra gražesnio apie namus, kaip gražiai žaliuojanti pievelė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo. Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštoko knygelė, kuri vadinasi

SODYBŲ PIEVELĖS

Knygelėje surašyta viskas, kad liečia pievelės. Aprašyta kaip žolę užauginti, kaip žemę tręšti ir prižiūrėti. Naujienos šią knygelę pardavinėja. Užvažiavusieji gali knygelę įsigyti už $1.25. Jeigu kas toliau gyvena arba nenori užvažiuoti, tai gali atsiųsti $1.50 čekį arba Money Orderį, o mes knygelę jam pasiųsime. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

PUIKI KNYGA, PARAŠYTA SU MEILE LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Daūparas. ŽEMĖS ŪKIO ŠVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1966 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio švietimas Lietuvoje.

Autorius save žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukdęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandieną, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiuotis ir džiūgauti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliutį lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išblaškytų lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reiškia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik $5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigus, tuojau knygą pasiųsime.

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7¾%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070
Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Exept Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago $30.00 per year, $16.00 per six month, $8.50 per 3 months. In other USA localities $26.00 per year, $14.00 per six months. $7.00 per three months. Canada $30.00 per year; other countries $31.00 per year.

15 cents per copy

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims menesiams	$8.00
vienam menesiui	$3.00

Kitose JAV vietose:

metams	$26.00
pusei metų	$14.00
trims mėnesiams	$7.50
vienam mėnesiui	$2.50

Kanadoje:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
vienam menesiui	$3.00

Užsieniuose:

metams	$31.00
pusei metų	$18.00
vienam menesiui	$4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrove, 1739 So. Halsted St., Chicago Ill. 60608. Telef. HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštine atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lietuviams rodo Mičiūrino kolchozą

Pranas Petronis, Lietuvos kariuomenės karininkas, pirmomis sovietų okupacijos dienomis persimetęs sovietų imperijos tarnybon ir sovietų kariuomenėje, nelaimėjęs nei vieno mušio Antrojo Pasaulinio Karo metu, gavo generolo laipsnį, dabar nori laimėti tremtinius. Sovietų valdžia jam davė stambią sumą pinigų, kuriais jis bando sustiprinti komunistinį judėjimą. Jis mano, kad jam pavyks dar labiau suskaldyti laisvame pasaulyje esančius tremtinius ir įtikinti juos didele Lietuvoje padaryta pažanga ir tos pažangos atneštu gerbūviu.

Vyresniųjų jis jau nesitiki įtikinti, nes vyresnieji pažįsta ne tiktai okupantus, bet ir patį Petronį, kaitoliojusi savo pažiūras su kiekviena besikeičiančia valdžia. Jis mano, kad jam pavyks paveikti tremtyje augantį lietuvišką jaunimą. Jis net tvirtina, kad tremtyje gyvenantis jaunimas yra veržlus ir smalsus. Jis, kaip ir Almenas, yra įsitikinęs, kad lietuviškas jaunimas yra nepatenkintas vyresnisios kartos lietuviais, nebetiki jų pasakojimais apie nepriklausomą Lietuvą.

Gen. Petronis labai pyksta, kad iki šio meto vyresnieji Amerikos lietuviai, darydami didelę žalą, be reikalo šmeižė rusų okupuotą Lietuvą. Rodydamas savo nedidelį žinių bagažą, jis dažnai pameluoja. Jis tvirtina, kad vyresnieji tremtiniai visaip šmeižia savo tėvų žemę vien tik dėl to, "kad tevynainiai gyvena jų pačių išpuoselėtoje sovietinėje santvarkoje". Petronis tremtinių galvosenos nepažįsta ir kiekvieną kartą, kai tik prasižioja, tai nušneka. Jis galėtų kelis akinius pakeisti, beieškodamas duomenų savo melui patvirtinti, bet jis jų neras. Jis meluoja, kai tvirtina, kad tremtiniai šmeižė savo tėvų žemę. Nei vienas tremtinis savo tžvų žemės niekad nešmeižė. Tėvų žemę jie mylėjo ir tebemyli. Petekę tremtin, tėvų žemę jie dar labiau myli, negu mylėjo pačioje Lietuvoje. Ko jie nekenčia ir apie ką kartais labai griežtai pasisako, tai prieš Lietuvos okupantus. Jų nemėgsta dėl to, kad jis lietuviams žemę atėmė ir patys pasisavino. Jie išvarė lietuvius iš derlingiausių Lietuvos žemių ir ten padarė rusiškus dvarus, kuriuose viešpatauja okupanto atvaryti rusai. Vyresniųjų lietuvių jis neįtikins, nes atėmė jiems iš tėvų ir protėvių paveldėtą žemę ir atidavė lietuviškos žemės dirbti nemokantiems rusams.

Gen. Petronis, dabar valdantis "Tėviškė" draugiją, jaunimą. Jeigu jau duoda privilegijas mažai turistų grupelei ir gali parodyti kaikurias Lietuvos vietas, tai jis jau turėtų parodyti pačias lietuviškiausias. Bet tokia mintis Petroniui į galvą neateina. Vietoj lietuviško kolchozo, Petronis privilegijuotus jaunuolius ir kandidatus į Amerikos komunistines organizacijas, jis veža į Mičiūrino kolchozą. Jam ir į galvą neateina mintis, kad kiekvienas lietuvis, nuvežtas į Mičiūrino kolchozą, paklaus kas tas Mičiūrinas buvo ir ką jis bendro turėjo ar turi su Lietuva. Nei jis buvo Lietuvos žemės ūkio specialistas,nei jis priklausė komunistų partijai, nei jis pasižymėjo kovoje už bet kokius idealus, kurių būtų siekę Lietuvos komunistų partijos vadai.

Vienas didžiausių Indijos Budų, kurio patarimų siekia didelė Indijos gyventojų dauguma. Buda yra palikęs daug praktiškų patarimų.

Tai kaip čia tas Mičiūrinas atsirado Lietuvoje ir patupdytas pačioje derlingiausioje Kauno apylinkės žemėje? Nei Lietuvos komunistai nieko apie Mičiūriną anksčiau negirdėjo, nei jis padėjo komunistams įsistiprinti Lietuvoje. Lietuvon Ivaną Mičiūriną atvedė raudonosios armijos durtuvai ir čekistų naganai. Kai Lietuva buvo okupuota, tai Michajilas Suslovas, kartu su Sniečkum naikino visus ūkininkus pačiose derlingiausiose Lietuvos vietose. Jaunimą pačioje Lietuvoje iššudė, o vyresnius išvežė į Sibirą. Paliktus gerus ūkius okupantas sukolchozino ir senai lietuviškai vietovei davė Mičiūrino vardą.

Ivanas Mičiūrinas buvo paprastas Rusijos caro laikų agronomas. Trofimas Lisenka buvo Mičiūrino mokinys žemės ūkio mokykloje. Lisenka apgaule įtikino patį Staliną, kad jis gali pakeisti javų rūšį paprastu žydėjimo metu vėjo papūtimu. Jis pasigyrė, kad gali pagerinti javų rūšį, kaip Mičiūrinas skiepais gerino kelias obuolių rūšis. Agronomai Levickis ir Avdulov pasipriešino tokioms tuščioms Lisenkos pagyrioms, užtat jiedu Stalino buvo suimti ir išsiųsti į prievartos darbų stovyklą, kur jiedu žuvo. Mičiūrinas neturėjo drąsos užstoti dviejų agronomų, nors jis pats žinojo, kad Lisenka per akis melavo partijos vadovybei. Nedrįsusi savo įsitikinimų ginti Mičiūriną nepatogu garbinti Rusijoj, tai jo verdu pavadino kolchozą netoli Kauno ir ten vežioja nuvykusius privilegijuotus turistus. Šitoks Petronio elgesys, tai Lietuvos rusinimas. Jis mano kad nuvažiavusieji lietuviai to nesupras ir nepastebės.

PRABILO LIETUVIŠKA SĄŽINĖ

Kiekvienas žmogus džiaugiasi galėjęs atitaisyti savo padarytą klaidą, o taip pat nemažiau džiaugiasi matydamas ir kitą asmenį atitaisant klaidą, ypatingai kas liečia visuomeninį lietuvišką gyvenimą.

Su dideliu pasitenkinimu ir tam tikru džiaugsmu teko skaityti Draugo rugpiūčio 4 dienos vedamąjį, kuris pavadintas "Vardan taikos", parašytas Al. Barono. Jame apart kitko rašoma: "Tegu niekas nė nebando teikti, kad bolševikai susuko filmą objektyviai, parodydami pokario kovas. Ir vertai buvo mūsų spaudoje pasisakyta, kad tai mūsų didvyrių žeminimas ir tokie filmai yra šlykštus lietuvių tautos išniekinimas. Ir po to atsirado prieštaraujančių nekomunistinėje, bet lietuvių išeivijos spaudoje, kad, esą negalime mes tokių filmų taip niekinti. O mes manome, kad tie filmai buvo reklamuojami, net pasirašė kai kurie asmenys savo pavardes, tai mums pati švenčiausia pareiga įspėti, kad šis Lietuvą niekinantis filmas būtų demaskuotas. Čia jokio kompromiso ir jokios taikos negali būti..."

Tad belieka tik džiaugtis ir sveikinti už tokį teisingą parašymą, nežiūrint tai, kad ir gerokai pavėluota. Jei anksčiau taip Draugas būtų parašęs, tai ir tų visų nesusipratimų nebūtų buvę, — kaip "kunigo užpuolimas" prie altoriaus, spontaniškos demonstracijos, melagingi blogos valios korespondentų rašiniai ir kiti lietuvišką visuomenę kiršinantieji reiškiniai.

Al. Baronas piktinasi, kad atsirado nekomunistinėje lietuviškoje spaudoje pasisakymų, kad negalima tokių filmų niekinti. Na, o kaip suprasti neaiškią Draugo intenciją, kai pernai dė jo skelbimus: "Bus rodoma Jaunimo Centre filmas apie 1975 m. dainų ir šokių šventę Vilniuje, įdomus dokumentinis filmas apie Lietuvos šimtmečius — "Šimtamečių godos" ir populiarus komedinis filmas "Kol nevėlu"?... Kiekvienas nešališkas skaitytojas pasakys, kad Draugo tilpę tokie skelbimai, kurie kviečia okupanto susuktais filmais gėrėtis, daugiau padaro lietuviams dvasinės žalos, negu pasisakymas tokius filmus neniekinti.

Štai paradoksas: Draugas vienu atveju kviečia ir propaguoja okupanto filmus žiūrėti, o kitu atveju rašo, kad Lietuvą niekinantieji filmai būtų demaskuoti, atseit, pasmerkti.

Tikrai stebėtinas pasimetimas ir kur sveika logika? Teisingai ir pagrįstai Ig. Petrausko Naujienose buvo parašytas straipsnis. "Po šventumo aureole", po kuria palindę mūsų "pateptieji", išskyrus vieną kitą, dirba kenksmingą darbą ir tuo pro teguoja okupanto "idėją" išeivijos tarpe. Galima dar pridėti, kad nebus apsirikta pasakius, jog ir po lietuviška patriotine skraiste, prisidengus žuvusiems paminklo ir kryžiaus šešėliu, pa našiai veikiama. Jokio įtarimo ir dar žiūrėkite — išėjome su protestu prieš mieste rodomą filmą. "Niekas nenori mirti"!

Nepaprastai suktas ir gražus užsimaskavimas, kai tuo pačiu Jaunimo Centre rodomus bolševikinnius filmus ne tik toleruoja, bet Draugas ir skelbimais palaiko, gi Amerikos Nepriklausomybės 200 metų minėjimo pranešimą ir už pinigus neskelbia.

Na, o tuos patriotus, kurie drįso pasisakyti ir prašyti kun. Kezio, kad nerodytų propagandinių okupanto gamintų filmų Jaunimo Centre, visais jiems galimais ir įmanomais būdais smerkia ir laiko kaž kokiais nusikaltėliais. Dar geriau, Draugas net nesiteikė įdėti apšmeižtųjų pasiteisinimą. Gi demonstrantai katalikiškoje spaudoje buvo apšaukti kuone komunistais. Tiesiog keistas sutapimas, kad ir bolševikuojanti spauda tą pačią giesmę, lyg kokią karunką, traukia. Išeina, kad abu labu tokie pat partneriai, kas baisu ir pagalvoti.

Pabuskime ir šalinkimės nuo okupanto agentų! Jei nesusipratsime laiku ir toliau tarkininkausime bendradarbiautojams, tai ilgai netrukus, dėka jų veržlumui ir visokiai malversacijai, lietuviška išeivija taps okupanto raudonu satelitu. Sunku ir pagalvoti, kaip tuomet jaustųsi mūsų tautiečiai, esantieji Lietuvoje, Sibire ir kitur?! Šiurpulys ima apie tai ir pagalvojus!

Galų gale reikia tikėtis, kad atsibus lietuviška sąžinė tikra to žodžio prasme ir ne gražiais žodžiais bus maitinama-užliuliuojama visuomenė, bet savo tikrais patriotiniais darbais bus įrodyta, kad už viską ir net gyvasti statome aukščiau Lietuvos laisvę ir dėl jos paduodame vieni kitiems broliškai lietuvišką ranką.

J. Tijūnas

JANINA MONKUTĖ MARKS

AZIJOS PIETRYČIUOSE

Komercinis Hong-Kongas, Tropikinis Tajus ir Kontrastų šalis Indija. Žodiniai eskizai.

(Tęsinys)

Vienuolynas su mokykla įsikūręs tarp griuvėsių, šalia užsilikusio, gulinčio Budos. Tai 160 pėdų ilgumo ir 30 pėdų aukščio iš plytų ir cemento, aukso plokštėmis apdengta statula. Jis čia vaizduojamas mirštantis, įžengentis į dangaus karalystę — Nirvaną. Jis apsuptas 360 žemesnių, palaimintųjų — Bodisatvų.

Atgal grįžtam autobusu vėl per ryžių laukus. Bangkoko mieste patekome į susisiekimo kamšatį. Kol išsikapstėme, teko ilgokai palaukti.

Vakarienei Thajaus prekybininkai paima mus į tipišką vietinį restoraną. Staliukai išstatyti lauke, tropikiniame sode. Gėlių kvapas maloniai gaivina. Apsukrūs padavėjai neša žuvį, sraiges, "labsterius" ir kitokius ekzotinius patiekalus. Padažai, mums pageidaujant, serviruojami atskirai. Mūsų safirų agentas kinietis, nesijaučiąs saugus, dabartinei karinei valdžiai po perversmo užėmus. Dėsiąs pastangų likviduoti įstagą ir persikelti į Havajus.

Po savaitės malonios viešnagės reikia Bangkoką palikti ir tęsti toliau kelionę į Naująjį Delhi, Indiją. [illegible] Prancūzijam France įstaigoje ar lėktuvas išvyksta laiku. Sužinome, kad dėl techninikių priežasčių šiandieną skridimo iš viso nebus, o sekantis šios kompanijos lėktuvas skrenda tik už dviejų dienų. Laimei, gavome vietas PANAM linijos lėktuve, kuris pakyla 2 val. nakties. Viešbutis išrūpino specialų leidimą keliauti nakties metu, nes Thilande dabar išimties stovis. Po riaušių, sukeltų komunistų ir universiteto studentų, įvesta griežta cenzūra. Nuo 12 val. nakties iki 5 val. ryto, niekas negali, be specialaus leidimo, gatvėse pasirodyti.

Nuostabioji margaspalvė Indija
Viešnagė Delhi

Po ilgos ir vargingančios kelionės, lėktuvas leidžiasi New Delhi, Indijoj. Saulėtekis. Raudona pašvaistė. Kupolos. Visokių bokštelių siluetai. Ekzotinis vaizdas. Nepaprasta biurokratija aerodrome. Kol praėjom pro muitininkus, inspektorius ir visokius popierių stumdytojus, beveik išaušo. Visokiausių patarnautojų. Vienas suranda taksi, kitas sumeta lagaminus, trečias atidaro duris. Visi ištiesę rankas laukia "bakšišo". Automobilis išskleręs, o šoferis dar labiau. Stebėtinai šalta po tropikinio Bangkoko. Pilkos, apdulkėjusios žmogystos, susivyniojusios į vilnones skaras, susigūžusios sutūpusios pakelyj. Dabar čia žiemos sezonas, viskas išdžiūvę, apdulkėję. Šoferiai vietoj stabdžių varto garsinius signalus, tik tutuoja, triubija kiekvienas kaip išmanydamas. O visa naktis nemiegota.

Esame užsisakę kambarius Oberoi-Intercontinental viešbutyje. Mūsų jau laukia. Virš 6 pėdų aukštumo juodabarzdis, turbanotas, raudona uniforma persidabinęs "Sikh" tautos vyras, šauniai muša kulnimis ir atidaro duris. Priėmimų salė įspūdinga. Fontanai čiurlena, visur marmuras. Kambariai dideli, vonios taip pat marmurinės. Bet visur jaučiamas apsileidimas. Švaros atžvilgiu nepalyginsi su de-lux Europos, Japonijos ar Hong-Kongo viešbučiais.

Mūsų sustojimas Delhi labai trumpas — tik dvi dienos. Nutariam kiekvieną minutę išnaudoti. Užsisakom mašiną su šoferiu ir vadovu visai dienai.

Indija — kontrastų šalis. 5.000 metų senumo civilizacija. Visokie svetimšaliai mindė jos žemę. Monumentalūs paminklai, šventyklos ir pilys maišosi su moderniais dangoraižiais ir lūšnomis.

Istorinis Delhi

Delhi — dabartinė to milžiniško kontinento sostinė, turi seną ir garbingą praeitį. Kai Bombėjus, Madras ir Kalkuta dar buvo tik maži kaimeliai, Delhi jau klestėjo kaip hindų ir muslimų kultūros lopšys. Iš čia Mogulų dinastijos valdė Indiją, kol juos pagaliau 1848 užkariavo Britai.

Delhi miestas dalinamas į dvi dalis — Naująjį Delhi (britų įsteigtą) ir senąjį Delhi. 4 milijonai gyventojų susispietę šioj vietovėj. Čia vienos dinastijos gyveno ir mirė, šalia kiti valdovai kūrė kitą Delhį. Paprastai civilizacijos stato miestus vieną ant kito, o čia archeologinis unikumas. Kokie7 miestai buvo statyti vis šalia vienas kito. Visur užsilikę įspūdingos pra eities griuvėsiai. Čia ir arijai ir rajputai, ir turkai, ir mongolai, ir khiljisai, ir tuglukai vienu ar kitu laiku kariavo, statė pilis ir žuvo. Garbingos dinastijos buvo įkūrtos mongolų, kurie patys 1874 m. krito nuo britų kardo. Britai skelbėsi atnešą civilizaciją, bet tikrumoje juos viliojo turtingi opiumo prekybos keliai. Britai 1911 m. perkėlė į čia savo Indijos Imperijos sostinę iš Kalkutos ir taip įkūrė Naująjį Delhį irgi šalia senojo.

Dangų remia įspūdingas Qutb Minar — Pergalės Bokštas. Jį tryliktame šimtmetyje pradėjo statyti sultanas Qutb-ud-Din. Bokštą užbaigė jo žentas Iltutmish. Jis dar tvirtai tebesilaiko.

Denis užlipa laiptais į viršų. Aš norėjau kojas pataupyti kitiems lipinėjimams. Rai Pithora, buvęs karaliaus Prithiviraj'o miestas įvirtovė. Šalia garsioji geležies kolona iš ketvirtojo šimtmečio. Ji dar tebestovinti ir nesurūdijusi. Niekas negali išaiškinti jos atsiradimo priežasties ir paskirties. Aplinkui pusiau apgriuvusios musulmonų šventovės, statytos iš arijų viešpatavimo laikų užsilikusių kolonų. Musulmonų religija draudžia vaizduoti žmogų ornamentikoj, o čia storomis kojomis ir nudribusiais pilvais vyrai ant savo pečių laiko akmens gabalus. Visur veislių augmenų bareljefai.

Mehraulis — aštuoniakampis mauzoliejus iš 16 šimtm. sultano Mahmud Iltutmish imperatoriaus sūnaus kapas. Toliau Tugluguabad masyvus fortas. Aišku tik gruvėsiai belikę iš tos galingos eros.

Ašoka bokštas — kokių 3.000 metų senumo.

Pro čia taip pat garsusis Tamerlanas su savo mongolų hordomis praėjo, nusiausdamas šiaurinę Indiją. Vien tik Delhi apylinkėse buvo išskersta apie šimtas tūkstančių žmonių. Sakoma, kad Indijos žemė yra raudona nuo pralieto kraujo ir išdžiūvusi nuo prarastų ašarų.

Iš mogulų dinastijos laikų čia yra užsilikę daug mauzoliejų, šventyklų ir paminklų. Didingo Imperatoriaus Humayuno kapas. Tai įspūdingas pastatas, apjuostas sodais ir čiurlenančio vandens kanalais. Mogulai, atėję iš dykumų, nepaprastai mėgo vandenį.

(Bus daugiau)

DR. K. V. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

Kuz.: GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2470
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečd.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. nuo 1—4 po pietų, ketvirtad. nuo 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Namų rez. telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., treciad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

Gėlės visoms progoms
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Taip pat naujoji Barbaros ir Gene Drishių krautuvė
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy, Oak Lawn.
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Plina apdrauda
ŽEMA KAINA
R. IERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30 — 1:00 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

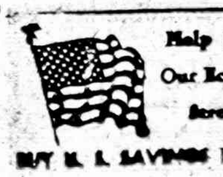

Kryžiuočių pilis

Suglaustomis gretomis žengiant

Čikagos ramovėnai ir birutininkės, tradiciniai, vieningai, kas met, vienintėliam laisvame pasaulyje karinės minties žurnalui Karys paremti, rengia metinį pobūvį-kavutę, kurios metu telkia lėšas šio žurnalo leidimo ir išlaikymo rikalams. Šiais metais, iki šiol tik svečiais dalyvavę į kalbamo parengimo organizacinius darbus, kaip rengėjai, įsijungė ir LSST šaulių daliniai, veikią Čikagos rajone. Atsivelgiant į tai, kad šio žurnalo prenumeratorių skaičiumi ir spausdinama medžiaga Karyje, apie šaulių veiklą "Tremties Trimito" skyriuje šauliai būdami skaitlingesni viršija ramovėnus ir birutininkes, tenka tik pasidžiaugti Čikagos šaulių įsijungimu į Kario paramos organizatorių gretas.

Š. m. rugpiūčio mėn. 18 d. Čikagoje, šaulių namuose, įvyko LKVS "Rarovė", DLK Birutės Dr-jos Dr-jos, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės, Klaipėdos jūrų šaulių kuopos ir Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos atstovų pasitarimas Kario paramos reikalu, taip pat, tarp šių gimininių organizacijų artimesnio bendravimo ir bendradarbiavimo veikloje klausimais. Nutarta š. m. spalio mėn. 23 d. šaulių namuose Čikagoje, sutelktinėmis ramovėnų, birutininkių ir šaulių jėgomis, surengti platesnės apimties su menine programa, vaišėmis, laimės šuliniu ir kt. parengimą-kavutę, kviečiant joje dalyvauti, ne tik kalbamų organizacijų narius, bet ir plačiąją Čikagos lietuviškąją visuomenę.

Šiam Kariui parengimui suorganizuoti, vietoje, buvo sudaryta organizacinė komisija į kurią maloniai sutiko įeiti LKVS "Ramovė" Čikagos skyriaus pirmininkas plk. A. Tveras ir kulturinių reikalų vadovas E. Vengianskas, DLK Birutės Dr-jos pirm. j. Leonaitienė ir p. Daunauskienė, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės pirm. V. Išganaitis ir moterų vadovė p. S. Cecevičienė, LŠST bei Klaipėdos jūrų šaulių kuopos pirm. K. Milkovaitis ir pirm. pav. p. Ašoklis ir Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirm. pav. V. Zinkus. Čia pat buvo aptarta parengimo programa, pramatyti atskiri organizaciniai darbai ir pareigūnai jiems vykdyti. Komisijos darbų eigai koordinuoti, bendru pasitarimo dalyvių sutarimu, pakviestas ramovėnas ir Gen. Daukanto jūrų šaulių kuopos pirmininkas E. Vengianskas.

Malonu pastebėti, kad toks platesnio masto gimininių organizacijų vadovų pasitarimas, žurnalui Karys paramos reikalu, buvo darbingas ir praėjo draugiškai darnioje nuotaikoje. Šis pasitarimas padėjo pagrindą ir tolimesniam glaudžiam bendradarbiavimui, sutelktinėmis jėgomis rengiant bendrus minėjimus bei šventes, kas yra sveikintinas reiškinys, tarporganizacinę prasme, vieno tikslo siekiant.

Baigiant, tenka tik palinkėti geriausios sėkmės ramovėnų, birutininkių ir šaulių suglaustoms gretoms Čikagoje. Vg.

— 28 metų amžiaus sena brit ų pana R. Davidson nutarė su kupranugariais ir keliais šunimis pereiti pačią didžiausią Gibson dykumą.

The American Kitchen of Anthony Dias Blue

PIQUANT PORK CHOPS

Too often pork chops come to the table overcooked and dried out. The best way to avoid this problem is to cook them in a sauce. This will keep the meat moist and succulent, and if the sauce adds interesting flavor to the dish, so much the better.

Pork and mustard is one of the most natural combinations in cooking. In this pork chop recipe, mustard is an important element in the sauce, and capers are added for extra tang.

Serve this dish with potatoes and peas and a California chablis or *chenin blanc*.

Piquant Pork Chops

Degree of difficulty: Moderate *Servings: Four to six*
Time: 60 minutes *Cost: Inexpensive*

Ingredients:
8 pork chops, 1 inch thick (they will weigh about 1/2 pound each)
Salt and pepper
2 tablespoons cooking oil
1/2 cup flour
1/2 cup beef broth
2 tablespoons tomato paste
3 tablespoons parsley, finely chopped
2 tablespoons butter
2/3 cup onion, finely chopped
2/3 cup carrot, finely chopped
1 cup white wine (you can use the same wine you plan to serve with the dish)
1 tablespoon Dijon style mustard
2 tablespoons capers, drained

• Pat the chops dry with paper towels and season them lightly with salt and pepper. Gently press the seasoning into the sides of the chops.

• Put the flour into a plate or bowl and dredge the chops by coating them with flour and tapping off the excess.

• Heat the oil over moderate heat in a skillet or casserole with a cover. Brown the chops in the hot oil for about 5 minutes on each side.

• While the chops are browning, melt the butter in a sauce pan and saute the chopped onions and carrots until they are softened but not brown.

• Add the wine, beef broth, tomato paste, 2 tablespoons of the parsley, the mustard and the capers. Mix well.

• When the chops are sufficiently browned, pour off the fat from the skillet and then pour the entire mustard and caper sauce over and around the meat. Cover and simmer over low heat for 45 minutes.

• When ready to serve, place the chops on a warmed platter or put them, 1 or 2 to a portion, on plates.

• Give the sauce a stir. If it is too thin, boil vigorously for a minute or two to reduce it. Spoon some sauce on each chop and garnish with the remaining parsley. Serve immediately.

A Consumer Service from the CYANAMID Agricultural Division.

SAULĖTA DIENA ČIKAGOJE

Vaikų riksmo urulys
ausį apgirdė,
ant kylimo dulkėto spindulys
iškvietė žaisti šėrdį.

Lauke — kaip ištisas šypsnys —
čikaga:
ten — vienas saulės spindulys
vaikų balseliais klega.

Motorų gyva širdimi
gyvenimas save garsina —
tokiu laiku tiktai gali
niūniuot, mylėt merginą,

gyvenimo plačiais keliais
kaip milžinas duluoti,
su pasiaukojimais giliais
žmonijai atsiduoti!

Arėjas Vitkauskas
Chicago, Ill., 1933.I.18

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

Dantys ir dantistai

Daug senų Lietuvos kaimiečių turėjo puikius dantis — nors ir gilaus amžiaus būdami norintis "pasirodyti" jaunimas demonstratyviai kramtė porcelianines pypkes...

★

Pirmojo pasaulinio karo vokiečiai Lietuvos okupantai stebino vietinius žmones — "Žiūrėk — kiekvienas kareivis vartoja dantų šepetuką!..."

★

Caro laikais, Šiaulių plentu eidavo "kitajai" — kiniečiai, (dar su kasom), ir šaukdavo: "Zūb bolyt, zūb bolyt!"... — tiek jie rusiškai ir težinojo: "Skauda dantį!..." Mačiau kai toks dantistas, pakrapštęs su labai plona banguota" viela, ištraukė kokią gyslelę (nervą?) ir po to dantis nebeskaudėjo. (Juk tai ta pati vielelė, kurią modernieji dantistai tuo pačiu tikslu vartoja!). Žmonės sakė, kad "kitajus" ištraukė iš danties kirminiuką — viso skausmo priežastį...

★

Mūsų name, Šiauliuose, gyveno, rūsio kambory batsiuvis. Kai mums, vaikams, reikėdavo ištraukti dantį, tas batsiuvis sodino mus į savo darbo kėdę — tik su perkryžiuotais odos dviem diržais vietoje sėdynės, pririšdavo virvute prie tos kėdės reikiamąjį dantį (su stipria tos pačios virvutės kito galo kilpa), paskui, nieko nesakydamos, bakstelėdavo su savo yla į mūsų dugnynę — ir — dantis lauk ..

★

Išvažiuojant Amerikon, 1933 metais, Kaune "Naujienų" redaktoriaus Grigaičio sesuo dantistė, sutvarkė (ir net auksu "apkarūnavo" man dantis — ir iš viso tas kainavo 50 litų, (5 dol.),

★

Čikagoj gyvendamas girdėjau kandidačių į vedybas, (mūsų lietuves), kalbant: "Aš tik daktarą vesiu!... Arba — nors dantistą!... (Stebėtina kaip doleriai išjudina "meilės jausmus", ar ne?...).

Arėjas Vitkauskas

In today's "do-it-yourself" world, the amateur decorator or the professional too, for that matter, is turning increasingly to "turnings"—or architectural spindles as they're known in the trade—to provide innovative and imaginative touches in the home.

Architectural spindles—yes, they're the same products which used to be known as balustrades in staircases—now are available in a variety of sizes and styles. But the sky's the limit when it comes to the decorative uses to which they're now being put.

Architects, interior designers and "do-it-yourselfers" find the spindles a versatile, stylish and inexpensive way to add character to a home or office, indoors or out.

Spindles are being used as candle holders or lamp bases, as room dividers, screens and valances, or as legs for coffee tables, uprights for bookcases

Sawn in half, they are being mounted on walls and doors as decorative elements, used as plant holders or as grille elements.

E. A. Nord Co., Everett, Wash., the world's largest manufacturer of architectural spindles, produces these decorator items in nine different styles, three different thicknesses and in heights from 7½ inches to eight feet.

The spindles are made of selected western woods, turned on hopper-fed lathes, sanded to a smooth finish then shrink wrapped in clear, protective plastic. A brochure on spindle characteristics and ideas for using spindles is available

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI

KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

* * *

"Kalnai bus pajudinti ir kauburiai drebės, bet mano gailestingumas neatstos nuo tavęs ir mano ramybės sandora nebus pajudinta, sako tavęs pasigailintis Viešpats". — Iza. 54:10.

Matome kokius brangius ir palinksminančius pažadus Dievas yra davęs savo žmonėms. Jis visuomet rūpinasi savo vaikeliais. Jis juk žino ko jiems reikią. Jis davė jiems visokių gėrybių ir, kolei buvo paklusnūs, visi dalykai tarnavo jų gerovei. Iš tikrųjų nei vienas iš visų jo gerųjų pažadų neliko neįvykdytas. (Joz. 23:14). Jis rūpinasi visais mažiausiais ir didžiausiais mūsų kasdieninio gyvenimo reikalais. Esame liudytojais, kad kiekvienas mūsų prityrimas arba tikėjimo ištvirmas pasirodė esąs mums naudingas. Iš tikrųjų, visa veikė mūsų amžinai gerovei.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? Į tą klausimą atsako knygutė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI.

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
6307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

"Gen. T. Daukanto" jūrų šaulių gegužinė

1977 m. rugpiūčio mėn. 21 d. "Gen. T. Daukanto" j. šaulių kuopa surengė gegužinę, kuri įvyko Cicero Medžiotojų-Žuvautojų šaudykloje prie Antioch, Ill. Sekmadienis išaušo apsiniaukęs, o apie 9 val. pradėjo lynoti. Nežinau, ar jūrų valdovas Neptūnas, ar lietuviškas devaitis Bangpūtis kažin kodėl buvo užsirūstinę ant jūrų šaulių, nuta rė J. Saulius pakrapyti šiltu lietučiu. Bet, kaip j. šauliams ir dera, ne visi kreipė dėmesio į lietų, nes jūrininkams sušlapti yra paprastas dalykas.

Taigi, sekmadienio rytmetyje, mes penki ciceriškiai laukėm autobuso prie Cicero šv. Antano parap. salės, kalbėjom, kažin ar tilpsim, nes gal autobusas atvažiuos pilnas prisėdęs "daukantiečių".

Atvažiavo didžiausias autobusas, toks koks kursuoja Čikagos mieste, o jame patogiai įsitaisę sėdėjo 11 ar 12 asmenų, taigi ir mes, ciceriškiai, lengvai tilpome, ir lietučiui krapnojant išvažiavome.

Nuvykę jau radome anksčiau atvykusius "daukantiečius", kurie jau buvo viską paruošę. Kuopos pirm. E. Vengianskas pasveikino atvykusius, prašė, kad padėtumėm permaldauti supykusius "jūrų valdovus".

Apie pirmą valandą lietus sustojo, išlindo iš už debesų saulutė, kurią visi sveikinom kaip mokėjom. Netrukus atvažiavo daugiau ciceriškių, ir taip mūsų susidarė visas dešimtukas, užėmėm du stalus ir gražioje nuotaikoje leidome laiką.

Čia daug gyvumo įnešė A. Markauskas, kuris padainavo savo sukurtus aktualius kupletus, vėliau su savo akordeonu linksmino visus, kai kurie ėmė šokti. Daukantiečiai buvo labai gerai viskam pasirengę, bet, kad gegužinė buvo nelabai sėkminga, tai ne jų kalte.

Maistas buvo labai skanus, tai nuopelnas jų kuopos sesių, o kilniais gėrimais rūpinosi N. Martinkus ir K. Vidžius. Kaip maistu, taip ir gėrimais jokių nusiskundimų nesigirdėjo, viskas buvo pirmos rūšies. Turtingas laimėjimais buvo "laimės šulinys".

Apie 6 val. vak. vėl pradėjo lynoti, tai mes sėdom į autobusą ir patraukėme namų link. Pasirodo, kad gegužinė, tai ne balius salėje, baliui lietus nieko pakenkti negali.

Dėkojame broliams ir sesėms "daukantiečiams" už mūsų pakvietimą, linkime, kad kitam išvažiavimui į gamtą oras būtų kuo geriausias.

Alf. Gailius

— Sekretorius Vance tariasi su Kinijos politikais, o jo žmona važinėja po Pekiną ir apžiūri miesto retenybes. Ji apžiūrėjo Kinų sienos galą.

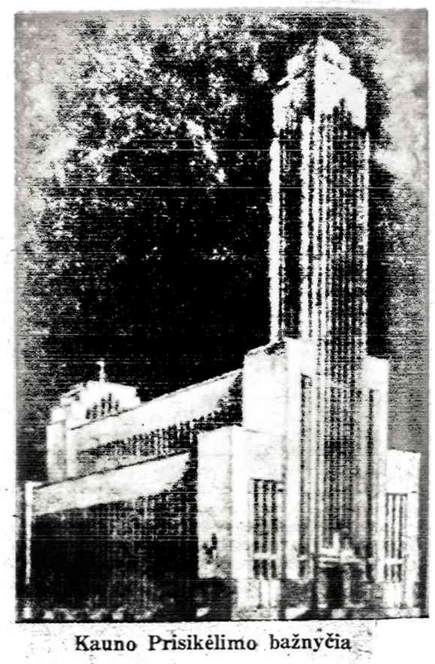

Kauno Prisikėlimo bažnyčia

DĖMESYS SAVAI GIMNAZIJAI

Maloni vasara jau eina prie pabaigos. Po vasaros grožybių jaunimas jau grįžta į mokyklas. Vėl linksmu klegesiu atgis mokyklų rūmai. Mokslo metams prasidėjus lietuviškas jaunimas dar turi ir savų lietuviškų uždavinių, kaip šeštadieninės mokyklos, Pedagoginis Lituanisti institutas. V. Vokietijoje turime ir vienintėlę laisvajame pasaulyje lietuvišką Vasario Šešio liktos gimnaziją.

Šią gimnaziją daugumoj lanko Europoje gyvenantis lietuviš kas jaunimas. Kol kas nors ir nedidelis gimnazija susidomėjimas yra ir užjūryje. O visų lietuvių dėmesio ši gimnazija tikrai verta. Čia jaunimas pilnai paruošiamas tiek Europos, tiek užjūrių universitetuose studijoms. Be to, gyvendamas lietuviškoj aplinkoj, mokydamasis lietuvių kalbos ir istorijos, jis su brės lietuviškam gyvenimui ir darbui. Ten gyvendamas jaunimas ir su aukšta Europos kultū ra, bei meno vertybėmis turi progos susipažinti.

Praeitais mokslo metais iš už jūrio gimnaziją lankė 15 moki nių. Šiais metais jau atvyko 20. Pageidautina, kad jų atvyktų kuo daugiau. Mokslas jau prasi dėjo rugpiūčio 22 d. Kam susidaro sunkumų su lėšomis, tai pa remiami atipendijomis. Praeitais metais aukotojai stipendijoms sudėjo 3502 dolerius. Šiais metais jau aukojo: vet. dr. P. ir Marija Deltos 630 dol., Pr. ir Ir. Sekmokai 500 dol., A. ir V. Orvydai 250 dol., J. ir L. Paulėnai 100 dol. M. ir P. Strumskiai 1,000 dol. skiria mokiniui iš pietų Amerikos.

Organizuoti gimnazijai parem ti ti paramą, suteikti informaci jas ten norintiems mokytis ir kitoms informacijoms Chicago je įsteigtas gimnazijai remti komitetas. Komitetui vadovau ja nenuilstamą lietuviškos veik los puoselėtoja O. Zailskienė. Jos adresas: 1934 S. 48 th Co urt. Cicero, Ill, 60650. Telefonas 312-652-7066.

Šiuo metu komitetas gimna zijai paremti organizuoja loteri ją kuri įvyks spalio 2 d. Jauni mo centre. Loterijoj jau yra ke li dailininkų paveikslai ir kitų vertingų daiktų. Iš anksto bilie tėlių įsigyti sau ir platinimui ga lima pas p. O. Zailskienę. Pa remdami loteriją, paremsime ir tikrai prasmingą gimnazijos dar bą.

P. Venclova.

● New Yorko Zoologų draugija yra įrengusi Bronx Parke galvų, ragų ir ilčių muziejų. Ten yra dramblio iltys, sveriančios 293 svarus ir turinčios po 11 pėdų ilgio. Dramblys su tomis didelėmis iltimis gyveno rytiniame Conge, dabartinėje Zaire respublikoje.

TRUMPAI

★

— Dail. Zitos Sodeikienės darbų paroda atidaroma rugsėjo 24 d. 7 val. vak. Los Angeles šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Rugsėjo 25 d. vidudienį ten kalbės dr. Petras Vileišis LB 25 m. sukakties minėjimo proga. Tos dienos vakare Wilshire Ebell salėje ruošiamas sol. Ričardo Daunoro koncertas. Rugsėjo 23-25 d. įvyks lietuvių jaunimo sporto varžybos. Trofėjos bus įteikiamos po dr. P. Vileišio paskaitos. Vyriausi varžybų organizatoriai yra dr. J. Žmuidzinas ir A. Šėkas.

— LSK Neris jaunių tinklinio rinktinės žaidėjai yra Chicagos miesto čempionai, baigmėj nugalėjo šiaurinės Chicagos tokios pat klasės rinktinę, žinomą Kenneth Allen vardu. Neries rinktinėje žaidė Darius Balzaras, Kastytis Degutis, Vidas Matusevičius, Edmundas Saliklis, Ričardas Gorskis, Audrius Rušėnas ir Rytas Žiupsnys. Komandos kapitonas yra Rytas Žiupsnys.

— Dalilos Mackialienės vadovaujamas Los Angeles lietuvių Dramos sambūris pakviestas vaidinti Birutės Pūkelevičiūtės 3 veiksmų dramą "Palikimas" spalio 23 d. Chicagos Jaunimo centre.

— Dr. Ronaldas Klimaitis, širdies ligų sanatorijos direktorius ir Lake apskr. Heart Ass'n. prezidentas, priklauso Chicagos Širdies Dr-jos Rehabilitacijos komitetui, taip pat yra Efective Training Corp. vienas iš keturių instruktorių.

— Tradicinės Kanadoš Lietuvių Dienos bus spalio 7-9 Londone, Ont. Planuojama įvairi programa, ruošiamas tradicinis leidinys, kurį redaguoja Lydija Dragūnienė.

— LSK Vytis Toronte ruošia metinį banketą spalio 22 d. Anapilio salėje. Programoje dalyvaus žinoma pramoginių koncertų dainininkė Violeta Rakauskaitė, pagarsėjusi vak. Vokietijoje, koncertavusi Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Italijoje, JAV, Kanadoje.

— Subatvakaris jaunimo naudai. Danutė Venclauskaitė kasmet rudenį suruošia pobūvį labdaringiems ir kultūriniems reikalams. Taip ir šiemet lietuvių jaunimo veiklos reikalams ruošia tradicinį subatvakarį rugsėjo mėn. 10 d., šeštadienį, nuo 3 val. p. p. savo sodyboje, 89 Spindle Hill Road, Wolcott, Conn. Visi maloniai kviečiami, o ypač laukiama tų, kuris savo gera širdimi nori paremti mūsų jaunimo veiklą.

— Š. m. rugsėjo mėn. 11 dieną šv. Antano parapijos salėje, Cicero bus Tautos Dienos minėjimas. Jau yra tradicija, kad tą minėjimą rengia JAV LB (R) Cicero Apylinkės valdyba su menine programa ir reikšmingą paskaitą skaitys inžinierius Jurkūnas. Po programos kavutė su užkandžiais. Maloniai kviečiami dalyvauti.

★ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo kontrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems . .

Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiautojus visiškoje laisvėje.

Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio padvigubinti Naujienų skaitytojus.

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIUS MILIJONUS dolerių savo apdraustiems nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdrauda tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo $100.00 iki $10,000,00.

SLA — jaunimui duoda gerą Taupomąją Apdraudą - Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų KLUBŲ ir draugijų nariams. Už $1,000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus ir jie plačiau paaiškins apie SUSIVIENIJIMO darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysit:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 WEST 30 STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 63 metai. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjus bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas anzinam lietuvybės šūkiui skelbiamas Naujienų platinimo vajus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neišdamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų ištikiniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tylią ją lietuvių daugumą šiais pasimetimo retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimesniems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išeivijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — $2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 South Halsted St.
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

VARDAS IR VARDAS _____

ADRESAS _____

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
2333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3328
V. VALANTINAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

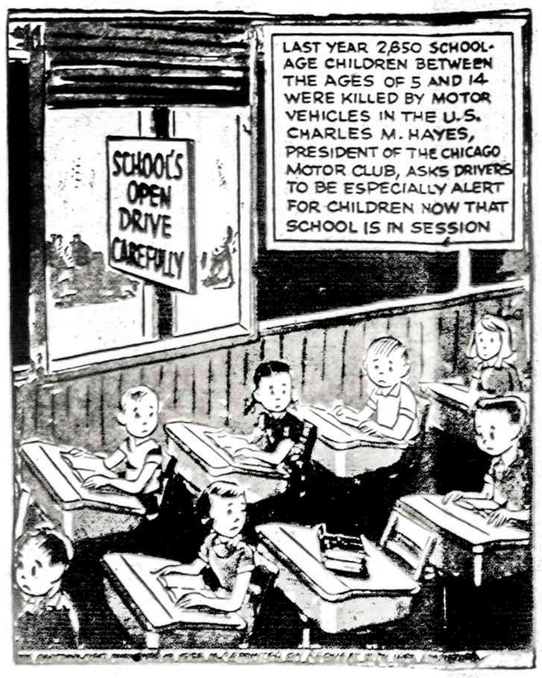

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

1½ AUKŠTO MŪRINIS, 3 miegamieji, du vonios kambariai, gražiai išlaikytas Marquette Parke.

PUIKI PROGA — geležies išdirbinių krautuvė (Hardware) su namu. Reikia skubiai parduoti. Labai pelningas biznis.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda — INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur

FLORIDA'S MACKLE BROS. INC.
A famous name in Southern Building
Regional Office Cameo Tower Building
7234 West North Avenue
Elmwood Park, Illinois 60635
Area Code 312 771-8200
ANNA DOCHES
Lithuanian Representative

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

ELECTRICIAN
MAINTENANCE
For plant in heavy metals industry.
Steady employment with all company benefits.
MUST BE EXPERIENCED
MUST READ, WRITE AND SPEAK ENGLISH.
R. LAVIN & SONS, INC.
3426 S. Kedzie Ave., Chicago.
(Equal Opportunity Employer)

MAINTENANCE MECHANICS
For plant in heavy metals industry.
Applicants must have well rounded mechanical background of conveyor systems, overhead cranes, hydraulic systems and other plant machinery.
Welding experience also required.
R. LAVIN & SONS, INC
3426 S. KEDZIE AVE.
An equal opportunity employer

AR JAU PASIDARĖTE SAVO TESTAMENTĄ?
Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo parašyta, teisėjo Alphonse Wellerio peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —
KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Su legališkomis formomis
Knyga su formomis gaunama 'Naujienų' administracijoj
Knygos kaina $3.. Su legališkomis formomis — $3.50.

give... so more will live
HEART FUND

PERKAMI GERI NAMAI
10 BUTŲ tvarkingas mūro namas. Apie $22,000 metinių pajamų. Naujas stogas gazu šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dvieju butu namą Marquette Parke, o pinigingam pirkėjui kaina — tai atradimas.

2 BUTŲ gelsvų plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, įrengtas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas $60,000.

BIZNIO PREKYBAI, restoranui ar ofisui didelis patogus mūras ant plataus sklypo Marquette Parke. $42,900.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

7 KAMBARIŲ gražaus mūro, labai švarus bungalow ir 2 auto mūro garažas. Naujas šildymas, elektra. Arti Paramos. $24,400.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą, Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
52—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $98 pusmečiui automobilio liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-5775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių šaukimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai

PERRY PLAZA MOTEL
1007 Park Ave., Hot Springs, Ark.
Albertas ir Kastutė Rožėnai, Sav.
Kambariai ir kitchenette vienetai. Spalvota TV, šildomas maudymosi baseinas, telefonas, vaikams žaidimo aikštelė. Galima rezervuoti tel. 501-623-9814.

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje
NORMANĄ BURŠTEINĄ
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

BEST THINGS IN LIFE
Carl Frank Zapolis
5208½ W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company